

ВРЕЖБА h. Прочитај пазећи на акцентат: **1.** Ἄττική, Μαραθῶν, μαθηματική, Ὠκεανός, ἠχώ, χαρακτήρ. **2.** Ἀσιᾶ, βιβλιοθήκη, Ἀπόλλων, Ἀφροδίτη, Σωκράτης, ἱστορία, δημοκρατία. **3.** Πάτροκλος, Φίλιππος, φιλόσοφος, θέατρον, διάλογος, γυμνάσιον, πάπυρος. **4.** Ἀθηνᾶ, Σοφοκλῆς, Ποσειδῶν, Ἑρμῆς, Περικλῆς, Ξενοφών, γῆ, Ἀπελλῆς. **5.** Ῥήμος, πράξις, δῶμα, δράμα, χρώμα.

Г р а д и в о : акцентат у грчком језику (GGJ, §17-22).

А н а л и з а : Именице: Ἀθηνᾶ – nom fsg, Ἀθηνᾶ *Athēna*, *Амена*; Ἀπελλῆς – nom msg, Ἀπελλῆς *Apelles*, *Апел*; Ἀπόλλων – nom msg, Ἀπόλλων *Apollo*, *Аполон*; Ἀσιᾶ – nom fsg, Ἀσιᾶ *Asia*, *Азија*; Ἄττική – nom fsg, Ἄττική *Attica*, *Атика*; Ἀφροδίτη – nom fsg, Ἀφροδίτη *Venus*, *Афродита*; βιβλιοθήκη – nom fsg, βιβλιοθήκη *bibliothēca*, *библиотека*; γῆ – nom fsg, γῆ *terra*, *земља*; γυμνάσιον – nom nsg, γυμνάσιον *gymnasium*, *бжежалуште*; δημοκρατία – nom fsg, δημοκρατία *democratia*, *демократија*; διάλογος – nom msg, διάλογος *dialōgus*, *sermocinatio*, *дијалог*; δράμα – nom nsg, δράμα *actus*, *fabūla*, *чин*, *драма*; δῶμα – nom nsg, δῶμα *domus*, *кућа*; Ἑρμῆς – nom msg, Ἑρμῆς *Mercurius*, *Хермес*; ἠχώ – nom fsg, ἠχώ *echo*, *exo*, *jeka*; θέατρον – nom nsg, θέατρον *theatrum*, *нозориште*; ἱστορία – nom fsg, ἱστορία *historia*, *историја*; μαθηματική – nom fsg, μαθηματική *mathēmatikē*, *математика*; Μαραθῶν – nom msg, Μαραθῶν *Marathon*, *Μαραθон*; Ξενοφών – nom msg, Ξενοφών *Xenophon*, *Ксенофонт*; πάπυρος – nom msg / fsg, πάπυρος *papyrus*, *папир*; Πάτροκλος – nom msg, Πάτροκλος *Patroclus*, *Патрокло*; Περικλῆς – nom msg, Περικλῆς *Pericles*, *Перикле*; Ποσειδῶν – nom msg, Ποσειδῶν *Neptūnus*, *Посейдон*; πράξις – nom fsg, πράξις *actio*, *дјеловање*; Ῥήμος – nom msg, Ῥήμος *Remus*, *Рем*; Σοφοκλῆς – nom msg, Σοφοκλῆς *Sophocles*, *Софокле*; Σωκράτης – nom msg, Σωκράτης *Socrates*, *Сократ*; Φίλιππος – nom msg, Φίλιππος *Philippus*, *Филип*; φιλόσοφος – nom msg, φιλόσοφος *philosophus*, *филозоф*; χαρακτήρ – nom msg, χαρακτήρ *nota*, *жиг*, *бљеги*; χρώμα – nom nsg, χρώμα *color*, *боја*; Ὠκεανός – nom msg, Ὠκεανός *Oceanus*, *Океан*.

Р ј е ш е њ е : **1.** Окситоне: Ἄττική [attikḗ:], Μαραθῶν [maratʰō:n], μαθηματική [matʰe:matikḗ:], Ὠκεανός [ɔ:keanós], ἠχώ [e:kʰō:], χαρακτήρ [kʰarakṭḗ:r]. **2.** Парокситоне: Ἀσιᾶ [asi:a:], βιβλιοθήκη [bibliotʰḗ:ke:], Ἀπόλλων [apóllō:n], Ἀφροδίτη [apʰrodīte:], Σωκράτης [sɔ:kráte:s], ἱστορία [história:], δημοκρατία [de:mokratía:]. **3.** Пропарокситоне: Πάτροκλος [pátroklos], Φίλιππος [pʰílippos], φιλόσοφος [pʰilósophos], θέατρον [tʰéatron], διάλογος [diálogos], γυμνάσιον [gymnásion], πάπυρος [pápy:ros]. **4.** Периспомене: Ἀθηνᾶ [atʰe:ná:], Σοφοκλῆς [sophoklé:s], Ποσειδῶν [poseidō:n], Ἑρμῆς [hermḗ:s], Περικλῆς [periklé:s], Ξενοφών [ksenophō:n], γῆ [gḗ:], Ἀπελλῆς [apellḗ:s]. **5.** Προпериспомене: Ῥήμος [rʰḗ:mos], πράξις [prá:ksis], δῶμα [dō:ma], δράμα [drá:ma], χρώμα [kʰrō:ma].

ВРЕЖБА i. Идентификуј тип акцентоване ријечи: **1.** Ἑρμῆς. **2.** Ἀσιᾶ. **3.** Σοφοκλῆς. **4.** Ὠκεανός. **5.** Μαραθῶν. **6.** ἱστορία. **7.** ἠχώ. **8.** θέατρον. **9.** Ἀπόλλων. **10.** πράξις. **11.** φιλόσοφος. **12.** Ποσειδῶν. **13.** διάλογος. **14.** γῆ. **15.** βιβλιοθήκη. **16.** Ῥήμος. **17.** δημοκρατία. **18.** δράμα. **19.** Ἀφροδίτη. **20.** αἶμα. **21.** μαθηματική. **22.** δῶμα. **23.** Περικλῆς.

А н а л и з а : Именице: αἶμα – nom nsg, αἶμα *sanguis*, *крв*; Ἀπόλλων – nom msg, Ἀπόλλων *Apollo*, *Аполон*; Ἀσιᾶ – nom fsg, Ἀσιᾶ *Asia*, *Азија*; Ἀφροδίτη – nom fsg, Ἀφροδίτη *Venus*, *Афродита*; βιβλιοθήκη – nom fsg, βιβλιοθήκη *bibliothēca*, *библиотека*; γῆ – nom fsg, γῆ *terra*, *земља*; δημοκρατία – nom fsg, δημοκρατία *democratia*, *демократија*; διάλογος – nom msg, διάλογος *dialōgus*, *sermocinatio*, *разговор*; δράμα – nom nsg, δράμα *actus*, *fabūla*, *чин*, *драма*; δῶμα – nom nsg, δῶμα *domus*, *кућа*; Ἑρμῆς – nom msg, Ἑρμῆς *Mercurius*, *Хермес*; ἠχώ – nom fsg, ἠχώ *echo*, *exo*, *jeka*; θέατρον – nom nsg, θέατρον *theatrum*, *нозориште*; ἱστορία – nom fsg, ἱστορία *historia*, *историја*; μαθηματική – nom fsg, μαθηματική *mathēmatikē*, *математика*; Μαραθῶν – nom msg, Μαραθῶν *Marathon*, *Μαραθон*; Περικλῆς – nom msg, Περικλῆς *Pericles*, *Перикле*; Ποσειδῶν – nom msg, Ποσειδῶν *Neptūnus*, *Посейдон*; πράξις – nom fsg, πράξις *actio*, *дјеловање*; Ῥήμος – nom msg, Ῥήμος *Remus*, *Рем*; Σοφοκλῆς – nom msg, Σοφοκλῆς *Sophocles*, *Софокле*; φιλόσοφος – nom msg, φιλόσοφος *philosophus*, *филозоф*; Ὠκεανός – nom msg, Ὠκεανός *Oceanus*, *Океан*.

Р ј е ш е њ е : 1. Ἑρμῆς – периспомена. 2. Ἀσιᾶ – парокситона (баритона). 3. Σοφοκλῆς – периспомена. 4. Ὠκεανός – окситона. 5. Μαραθῶν – окситона. 6. ἱστορίᾱ – парокситона (баритона). 7. ἦχώ – окситона. 8. θέατρον – пропарокситона (баритона). 9. Ἀπόλλων – парокситона (баритона). 10. πρόξις – проперисопмена (баритона). 11. φιλόσοφος – пропарокситона (баритона). 12. Ποσειδῶν – периспомена. 13. διάλογος – пропарокситона (баритона). 14. γῆ – периспомена. 15. βιβλιοθήκη – парокситона (баритона). 16. Ρῆμος – пропериспомена (баритона). 17. δημοκρατίᾱ – парокситона (баритона). 18. δράμᾱ – пропериспомена (баритона). 19. Ἀφροδίτη – парокситона (баритона). 20. αἶμᾱ – пропериспомена (баритона). 21. μαθηματικῆ – окситона. 22. δῶμᾱ – пропериспомена (баритона). 23. Περικλῆς – периспомена.

ВЈЕЖБА ј. Акцентуј ове баритоне: 1. οὔτος. 2. σοφιά. 3. νεανιάς. 4. φευγε. 5. ἔχε. 6. λῦε. 7. λῦσᾶς. 8. λῦσᾶν. 9. ἐλαβομην. 10. κέγχρος. 11. λαρυγξ. 12. ἀγγελου. 13. ῥοίζος. 14. αἰσχος. 15. ῥώμη. 16. θαυμά. 17. ἀνθρωπου. 18. ζημιᾶ. 19. Μιλιτιαδης. 20. παιδων.

Г р а д и в о : општа правила грчке акцентуације (GGJ, §31–37).

А н а л и з а : Именице: ἀγγελου – gen msg, ἄγγελος *nuntius, гласник*; αἰσχος – nom msg, αἰσχος *turpītudo, probrum, dedēsus, срамота, погрда*; ἀνθρωπου – gen msg, ἄνθρωπος *homo, vir, човјек*; θαυμά – nom msg, θαῦμα *res mira, miracūlum, чудо*; ζημιᾶ – nom fsg, ζημιᾶ *multa, казна*; κέγχρος – nom msg, κέγχρος *mīlum, просо*; λαρυγξ – nom msg, λάρυγξ *guttur, грло*; Μιλιτιαδης – nom msg, Μιλιτιάδης *Militiādes, Милитијад*; νεανιάς – nom msg, νεανιάς *juvēnis, младић*; παιδων – gen mpl / fpl, παῖς *filius, puer, puella, дијете, син, кћи*; ῥοίζος – nom msg / fsg, ῥοίζος *stridor, sibilus, ниска, зупање*; ῥώμη – nom fsg, ῥώμη *robur, fortitūdo, vis снага, сила*; σοφιά – nom fsg, σοφιά *sapientia*. З а м ј е н и ц е : οὔτος – nom msg, οὔτος *iste, maj*. Г л а г о л и : ἐλαβομην – 1sg ind aor med, λαμβάνω *sumo, capio, узимати, хватати*; ἔχε – 2sg ipv praes act, ἔχω *habeo, имати*; λῦε – 2sg ipv pr aes act, λύω *solvo, одрјешуивати*; λῦσᾶν – nom msg pt aor act, λύω *solvo, одрјешуивати*; λῦσᾶς – nom msg pt aor act, λύω *solvo, одрјешуивати*; φευγε – 2sg ipv praes act, φεύγω *(con)fugio, бјежати*.

Р ј е ш е њ е : 1. οὔτος. 2. σοφιά. 3. νεανιάς. 4. φευγε. 5. ἔχε. 6. λῦε. 7. λύσᾶς. 8. λύσᾶν. 9. ἐλαβομην. 10. κέγχρος. 11. λαρυγξ. 12. ἀγγελου. 13. ῥοίζος. 14. αἰσχος. 15. ῥώμη. 16. θαυμά. 17. ἀνθρώπου. 18. ζημιᾶ. 19. Μιλιτιάδης. 20. παιδων.

ВЈЕЖБА к. Ријеши енклизу: 1. Ἡ ὁμόνοιᾱ τῆς εὐδαιμονιάς πηγή ἐστίν. 2. Ἡ ὁμόνοιᾱ πηγῆ τῆς εὐδαιμονιάς ἐστίν. 3. Ἡ ὁμόνοιᾱ ἐστὶ πηγῆ τῆς εὐδαιμονιάς. 4. Ἡ γῆ ἐστὶ σφαίρᾱ. 5. Ἡ γῆ σφαίρᾱ ἐστίν.

Г р а д и в о : енклитике и енклиза акцента (GGJ, §39–43).

А н а л и з а : Именице: γῆ – nom fsg, γῆ *terra, orbis terrārum, земља*; εὐδαιμονιάς – gen fsg, εὐδαιμονιά *felicītas, beatitūdo, блаженство, благоданье*; ὁμόνοιᾱ – nom fsg, ὁμόνοιᾱ *concordia, слога*; πηγῆ – nom fsg, πηγή *fons, извор*; σφαίρᾱ – nom fsg, σφαίρᾱ *sphaera, globus, кугла*. Члан: ἡ – nom fsg, ἡ; τῆς – gen fsg, τῆς. Глаголи: ἐστὶ(v) – 3sg ind praes act, εἶμι *sum, бити*.

Р ј е ш е њ е : 1. Ἡ ὁμόνοιᾱ τῆς εὐδαιμονιάς πηγή ἐστίν. 2. Ἡ ὁμόνοιᾱ πηγῆ τῆς εὐδαιμονιάς ἐστίν. 3. Ἡ ὁμόνοιᾱ ἐστὶ πηγῆ τῆς εὐδαιμονιάς. 4. Ἡ γῆ ἐστὶ σφαίρᾱ. 5. Ἡ γῆ σφαίρᾱ ἐστίν.